

anvendelse af 40 mia. kr. i det her samfund, og der er under alle omstændigheder job i forbindelse med de forskellige fly, som man måtte overveje at købe.

Det er derfor, jeg synes, det er uansvarligt, at man går videre i det her projekt. Stop dog nu! Lad os få de her analyser, før vi går videre med det. Vi bliver fanget i fælden, hvis vi underskriver MoU'en her inden så længe. Det er opfattelsen hos Lockheed Martin, det er opfattelsen hos de andre: Vi bliver fanget i fælden. Lad os dog tænke os om. Jeg beder om, at vi tænker os om, før vi går videre ind i den her proces.

Jeg vil godt på vegne af SF og Enhedslisten fremsætte følgende:

Kl. 14.10

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at der er brug for en åben demokratisk diskussion, før der træffes beslutning om indkøb af nye kampfly, opfordrer Folketinget regeringen til at udsætte underskrivelsen af et Memorandum of Understanding om en fortsættelse af JSF-projektet, indtil

- der er foretaget en uafhængig revisionsundersøgelse af projektets økonomi og
- der er gennemført en analyse af behovet for nye kampfly i forhold til fremtidens sikkerhedspolitiske udfordringer.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 10).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Jeg synes, det er fint, at der rejses en debat fra hr. Holger K. Niensens side og vi får en diskussion om disse meget store og vigtige emner. Jeg vil blot kort spørge om SF's holdning sådan generelt til den del af forsvaret, der hedder flyvevåbenet: Forestiller man sig, at Danmark – og det ligger måske i hr. Holger K. Niensens bemærkninger – ikke skal have kampfly overhovedet, og at man lige så godt kunne stoppe den diskussion?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Der vil jeg godt svare, at jeg ikke vil udelukke, at det kan være relevant at få en erstatning for F-16-flyene. Det vil jeg ikke udelukke. I eksempelvis Afghanistan er der ingen tvivl om, at F-16-flyene har haft en funktion, og at der kan være brug for luftstøtte i forbindelse med forskellige operationer.

Men det, vi gør nu, er, at vi går ind i det her med bind for øjnene. Der er tilsyneladende reelt truffet en beslutning i forsvaret om, at vi skal have 48 JSF-fly. Det synes jeg er fuldstændig hul i hovedet. Det er sådan, det må opfattes. Det er hul i hovedet, for er det JSF-flyet, vi har brug for? Som jeg sagde, er det et offensivt bombefly, som ikke nødvendigvis er velegnet til de opgaver, vi skal ud i. Har vi brug for så mange fly? Kan man ikke forestille sig nogle færre fly i givet fald? Hvis vi gør det, hvad skal de fly så bruges til? Hvad er det for nogle opgaver, man kan forestille sig?

Med andre ord vil jeg sige til hr. Per Kaalund, at der mangler en gennemgribende analyse af, hvordan vi forestiller os de konflikter, vi skal ud i, og hvordan fly kan gå ind og så erstatte noget der. Det er der ikke tale om her. Her siger man: Vi skal have JSF, det er mest avanceret, det er det, som vi vil have, færdig, punktum. Det synes jeg er en katastrofe.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Jeg takker for svaret.

Der er jo rigtig mange ting og rigtig mange elementer i hele den sag, som også ordføreren meget rigtigt ridser det op. Vi skal gennemregne, vi skal vurdere, og vi skal have analyseret osv. Men 48 nye fly, direkte afløsning en til en, tror jeg ikke rigtig der er nogen der alene ved hovedregning forestiller sig. Man må gå ud fra, at de nye fly, der kommer, kan noget mere end de eksisterende, og at man i givet fald vil kunne klare sig med et mindre antal. Det vil jeg da gerne bede ordføreren om at bekræfte.

Der var en ting, som ikke blev berørt, og det er spørgsmålet om Danmarks NATO-forpligtelser. Man kan se isoleret på Danmarks opgaver, og hvad vi skal osv., men ud over det ligger der jo også en NATO-forpligtelse. Der kunne bl.a. ligge noget, hvor vi også tidligere har været ude, med at løse opgaver i de baltiske lande, fordi de ikke har de kapaciteter, der skal til på det områ-